

Ders İzlençe Formu

Doküman No:	
Yayın Tarihi:	
Revizyon Tarihi:	09.02.2026
Revizyon No:	
Sayfa:	

Bölüm Adı	İlahiyat				Güncelleme Tarihi	09.02.2026
Dersin Kodu	Dersin Adı	Dersin Türü	Yıl	Yarıyıl	AKTS	
İFA116	Hadis Tarihi	Zorunlu	1	2	3	
Dersin Seviyesi						
Türkçe						
Haftalık Ders Saati (Kurumsal)		Haftalık Uygulama Saati		Haftalık Laboratuvar Sayısı		
2		-		-		
Öğrenim Türü						
Birinci Öğretim						
Eğitim Dili						
Türkçe						
Dersin Amacı						
Hadis ilminin doğuşu ve gelişim sürecini tarihi seyir çerçevesinde sunmak, hadise dair kaynakları öğretmek, Sünnet'in dindeki yerini ortaya koymak.						
Dersin Ön Koşulu Olan Dersler						
-						
Dersin Ön Koşulu Olduğu Dersler						
-						
Dersin İçeriği						
Hadis ve sünnet kavramları, hadisin yapısı, isnad uygulaması, sünnet'in dindeki yeri, hadis - vahiy ilişkisi, hadis ilminin doğuşu, hadis ilimleri, hadislerin ezberlenmesi, yazıya geçirilmesi, tedvin ve tasnifi, oryantalistlerin hadisin tedvin ve tasnifine ilişkin iddiaları, hadis kaynakları, hadis uydurma girişimleri ve buna karşı alınan tedbirler, mevzûât edebiyatı.						
Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar						
-						
Staj Durumu						
-						
Ders Kitabı / Malzemesi*						
1	Yücel, Ahmet. Hadis Tarihi. İstanbul: İFAV, 28. Basım, 2016.					
2	Koçyiğit, Talat. Hadis Tarihi. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı, ts.					
3						
4						
5						
6						
İlave Kaynak(lar)*						
1	Çakan, İsmail Lütfi. Hadis Edebiyatı. İstanbul: İFAV, 2003.					
2	Ünal, Yavuz. Hadisin Doğuş ve Gelişim Tarihine Yeniden Bakış. İstanbul: Ensar, 3. Basım, 2013.					
3	Kuzudişli, Bekir. Hadis Tarihi. Kayıhan, 2017.					
4	Erul, Bünyamin. Sahabenin Sünnet Anlayışı. Ankara: TDV Yayınları, 2. Basım, 2000.					
5	Aydınlı, Abdullah. "Hadis Rivayetinde Yazının Kullanımı ve Güvenilirliği". Sünnetin Dindeki Yeri. 307-320. Ensar Neşriyat, 1995.					
6						
7						
8						
9						
Anabilim Dalı Öğretim Üyeleri/Görevlileri						
Dr. Öğr. Üyesi İsa EREN						
Dr. Öğr. Üyesi Yunus YAZICI						
Ders Asistanı/Asistanları						

Ders İzence Formu

Doküman No:	
Yayın Tarihi:	
Revizyon Tarihi:	09.02.2026
Revizyon No:	
Sayfa:	

DERS ÖĞRENME ÇIKTILARI**

ÖÇ-1	Hadis Tarihi konusunda kapsamlı bir bilgi birikimine ve bakış açısına ulaşır.
ÖÇ-2	Hadis ilminin kronolojik olarak gelişim seyrini fark eder.
ÖÇ-3	Hadis alanında farklı edebi türler hakkında bilgi sahibi olur; siyasi ve sosyal olaylarla fikri oluşumlar arasındaki bağlantının ayırdına varır.
ÖÇ-4	Hadis tarihinin seçkin simalarının biyografileri ile tanışır.
ÖÇ-5	Hadislerle ilgili çağdaş yaklaşımları bilimsel yöntemlerle tartışır.
ÖÇ-6	

HAFTALIK DERS İÇERİKLERİ

Hafta	Konular	Hedefler	Yetkinlikler			Kaynaklar ***
			Bilgi	Beceri	Yetkinlik	
1.	Hadisin Menşei Önemi ve Tekâmülü	Hadis, Haber, Eser ve Sünnet kavramlarını bilir.	x		x	➤ Ünal, 2013, 11-31. ➤ Kuzudişli, 2017, 15-41. ➤ Koçyiğit, 1997, 9-14.
		Sünnetin dindeki konumunu kavrar, Hz. Peygamber'in görevlerini Müslümanların Hz. Peygamber'e karşı sorumluluklarını bilir.	x		x	
2.	Sahâbe Döneminde Hadis	Sahabenin tanımı	x	x	x	➤ Yücel, 2016, 26-33 ➤ Erul, 2000, ➤ Kuzudişli, 2017, 41-76. ➤ Koçyiğit, 1997, 68-102
		Sahabenin sünnete yaklaşımı	x			
		Sahabenin hadis rivayeti	x		x	
3.	Yazılı Rivayete Geçiş	Hz. Peygamber, Sahabe ve tabiin dönemi hadisin yazılı rivayet sürecini bilir, temel problemleri ve alınan tedbirleri kavrar.	x		x	➤ Yücel, 2016, 43-49. ➤ Aydın, 1995, 307-320. ➤ Koçyiğit, 1997, 26-67. ➤ Çakan, 2003, 26-38.
4.	Hadis Tespit ve Tenkit Sisteminin Teşekkülü	Mevzû hadisler ve ortaya çıkış süreci	x		x	➤ Yücel, 2016, 37-43 ➤ Kuzudişli, 2017, 76-89 ➤ Ünal, 2013, 241-393 ➤ Koçyiğit, 1997, 103-112; 167-180.
		İsnadın önemi ve ortaya çıkışı		x		
		Cerh-Ta'dil'in doğuşu ve sistemleşme sürecini, etkili olan münekkittleri, icra tarzlarını ve literatürü kavrar.	x		x	
5.	Farklı Düşünce Ekollerinin Oluşumu ve Hadise Yaklaşımları	Ehl-i Hadis, Ehl-i Rey, Mutezile, Tasavvuf, Şia mezheplerinin hadis ve sünnete karşı temel yaklaşımlarını bilir.		x	x	➤ Yücel, 2016, 49-83 ➤ Kuzudişli, 2017, 120-127
6.	Hadislerin Tedvini ve Sistemli Hadis Rivayeti	Tedvin sürecini, tedvindeki etkili olan kişileri ve eserlerini bilir.			x	➤ Kuzudişli, 2017, 101-107 ➤ Koçyiğit, 1997, 199-204. ➤ Çakan, 2003, 39-48

Ders İzlenice Formu

Doküman No:	
Yayın Tarihi:	
Revizyon Tarihi:	09.02.2026
Revizyon No:	
Sayfa:	

Öğrenci Sorumlulukları ve Ödevler

Öğrenci Sorumlulukları:

1. Öğrencilere konu çerçevesinde yönlendirmeler yapılarak kaynakların tespit edilip araştırılması
2. Öğrencilerin aktif katılım sağlamaları için, dersten önce ders çizelgesine paralel bir şekilde belirtilen kaynaklardan okuma yapması.
3. Her konuyla ilgili ilave kaynaklarda yer alan yayınların bireysel olarak araştırılması.
4. Dersin hedeflerinin gerçekleşme düzeyine ilişkin ders sorumlusu öğretim elemanına geri bildirimlerde bulunması.
5. Derse devama ilişkin sınırın aşılması.

Ödevler

Konusu:

Açıklama:

Son Teslim Tarihi:

Yarıyıl İçi Değerlendirmeye Katkısı (%):

Ders İzlençe Formu

Doküman No:	
Yayın Tarihi:	
Revizyon Tarihi:	09.02.2026
Revizyon No:	
Sayfa:	

Ders Değerlendirme			
Yarıyıl (Yıl) İçi Etkinlikleri		Adet	Değer
Ara Sınav		1	100
Toplam			100
Yarıyıl (Yıl) Sonu Etkinlikleri		Adet	Değer
Final Sınavı		1	100
Toplam			100
Yarıyıl (Yıl) İçi Etkinlikleri			%40
Yarıyıl (Yıl) Sonu Etkinlikleri			%60
Toplam			%100
Ders İş Yükü			
Etkinlikler	Sayı	Süre (Saat)	Toplam İş Yükü (Saat)
Ara Sınav	1	1	1
Final Sınavı	1	1	1
Derse Katılım	14	2	28
Bireysel Çalışma	10	1	10
Ara Sınav İçin Bireysel Çalışma	4	2	8
Final Sınavı İçin Bireysel Çalışma	6	2	12
Okuma	5	2	10
Toplam İş Yükü (Saat)			70
AKTS (Toplam İş Yükü/30)			70/30=2,33

Program Çıktıları (PÇ) ile Hadis Tarihi Dersi Öğretim Çıktıları (ÖÇ) Matrisi

Öğretim Çıktıları Program Çıktıları	ÖÇ1	ÖÇ2	ÖÇ3	ÖÇ4	ÖÇ5	ÖÇ6	ÖÇ7
PÇ1) Kur'an'ı ve ilgili konuları bilir, anlar ve yorumlar.	2	2	2	2	2		
PÇ2) Hadis ve ilgili konularını bilir anlar ve yorumlar.	5	5	5	5	5		
PÇ 3) Hz. Peygamberin hayatıyla ilgili konuları bilir, anlar ve yorumlar.	4	4	4	4	4		
PÇ 4) Temel İslami İlimlerle ilgili konular ve bilgileri anlar, değerlendirir ve yorumlar.	3	3	3	3	3		
PÇ 5) Türk ve İslam tarihi, sanatları ile ilgili konular ve bilgileri anlar, değerlendirir ve yorumlar.	2	2	2	2	2		
PÇ 6) Felsefe ve din bilimleri konularıyla ilgili bilgileri değerlendirme ve yorumlayabilme yeteneğine sahip olur.							
PÇ 7) İlahiyat alanında toplumun ihtiyaç duyduğu konularda bilimsel, sosyal ve kültürel ulusal/uluslararası faaliyetlere katılır ve ilgili konularda elde ettiği bilgileri kullanma, geliştirme ve aktarma becerisini kazanır.	2	2	2	2	2		
PÇ 8) İlahiyat alanındaki verileri toplama, proje üretme, strateji geliştirme, etkinlik planlama, gerçekleştirme ve topluma sunma becerisine sahip olur.							
PÇ 9) Sistematik, tutarlı, eleştirel ve yaratıcı düşünme yetenek ve kapasitesini geliştirir. Disiplinler arası bakış açısı ile değerlendirme yapabilir.	2	2	2	2	2		
PÇ 10) Türkçeyi güzel ve doğru kullanır ve konuşur. Hitabet sanatının inceliklerini bilir ve uygular.							
PÇ11) Alanında kendisini daha iyi geliştirmeye yardımcı olacak bilgisayar, internet gibi bilgi teknolojilerini kullanma becerisine sahip olur.	2	2	2	2	2		
PÇ 12) Formasyonunun gerektirdiği kurumlara ve faaliyetlere iştirak ve intibak eder. Yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası dini, kültürel ve sosyal politikalarının geliştirilmesinde aktif rol üstlenebilir.							
PÇ 13) Bilgi birikimini uygulama ve eğitim-öğretim alanına taşıyabilir ve farklı ölçme ve değerlendirme yöntem ve teknikleri kullanabilir.							
PÇ 14) Yaşayan dünya dinleri ve dinî akım mensuplarıyla iletişim kurup, aracı roller üstlenip, bir arada yaşamaya yönelik ortak projeler üretebilir.							

Ders İzlençe Formu

Doküman No:	
Yayın Tarihi:	
Revizyon Tarihi:	09.02.2026
Revizyon No:	
Sayfa:	

PC 15) Yaşam boyu öğrenme, öğretme ve kendini geliştirme alışkanlığı kazanır.							
PC 16) Mesleki dil ve terminolojiye hâkim olur. Arapça, Osmanlıca ve Batı dillerinde yazılmış kaynakları ve metinleri okuyup değerlendirebilir. Yerli ve yabancı meslektaşlarıyla bilimsel ve kültürel iletişim kurabilir.	4	4	4	4	4		
PC 17) Demokrasi, insan hakları, toplumsal, bilimsel, kültürel, dinî değerler ve mesleki etik ilkelere uygun davranır Bilgisiyle örtüşen davranışlar sergileyerek topluma örnek olma şuuruyla hareket eden iyi bir insan ve vatandaş olur. Beşeri münasebetlerinde ve iletişiminde gerekli özelliklere sahip olur ve sosyal ilişkileri olumlu düzeyde yürütebilir.							
PC 18) Dini konularda ilgili kişi ve kurumları bilgilendirme, sorunlara yazılı ve sözlü olarak çözüm önerileri sunma becerisi kazanır.							
PC 19) Dinî konularda uzman kişilerle bilgi alışverişinde bulunma ve tartışma becerisine sahip olur.	3	3	3	3	3		
PC 20) İlahiyat alanındaki sorunları dinî temel kaynaklardan hareketle tanımlar ve gerektiğinde bireysel ve ekip halinde çalışarak çağdaş sorunlara bilimsel ve objektif alternatif çözümler üretebilir.							

Programa Özgü Ölçütler (PÖÖ) ile Hadis Tarihi Dersi Öğretim Çıktıları (ÖÇ) Matrisi

Çıktıları Programa Özgü Ölçütler	Öğretim						
	ÖÇ1	ÖÇ2	ÖÇ3	ÖÇ4	ÖÇ5	ÖÇ6	ÖÇ7
PÖÖ 1 Kur'an-ı Kerim bilgisine, doğru tilavet becerisine ve yeterli ezbere sahip olma							
PÖÖ 2 Arapça temel kaynakları okuma ve anlama yetkinliğine sahip olma	2	2	2	2	2		
PÖÖ 3 İtikat, ibadet, ahlak ve muamelata dair usul ve esasları kavrama ve dayandığı temelleri bilme	2	2	2	2	2		
PÖÖ 4 Kur'an ve sünnet bütünlüğünü esas alan bir yaklaşıma sahip olma	5	5	5	5	5		
PÖÖ 5 Bütüncül ve sistematik bir dini düşünce ve kavrayışa sahip olma	3	3	3	3	3		
PÖÖ 6 Zaman ve mekâna göre ortaya çıkan farklı dini yaklaşımları doğru anlama ve tutarlı değerlendirme yetkinliğine sahip olma	2	2	2	2	2		
PÖÖ 7 Din istismarı, şiddet, İslam karşıtlığı gibi dine ve topluma zararlı eğilimlere karşı söylem ve tutum geliştirebilme yetkinliğine sahip olma	2	2	2	2	2		
PÖÖ 8 Farklı düşünce ve yorumlar karşısında saygı ve adaleti esas alma yetkinliğine sahip olma	2	2	2	2	2		
PÖÖ 9 Kişi ve kurumlar yerine ilke ve değerleri üstün tutan bir anlayışa sahip olma							
PÖÖ 10 Dinin temel kaynakları ve bilimsel verilere dayalı din eğitimi ve din hizmetleri verme yetkinliğine sahip olma	3	3	3	3	3		
PÖÖ 11 Toplumun inanç, ibadet, ahlak, örf ve adetlerini İslam'ın temel kaynakları ışığında yorumlama ve toplumu aydınlatma yetkinliğine sahip olma							
PÖÖ 12 Dini danışmanlık ve rehberlik bilgi ve becerisine sahip olma							
PÖÖ 13 Akıl, bilgi, istişare, emanete riayet, ehliyet ve adalet gibi temel değerler/ilkeler ışığında çalışma ve sorumluluk üstlenebilme yetkinliğine sahip olma							
PÖÖ 14 İslam kültür, sanat ve medeniyeti hakkında temel ve bütüncül bilgilere sahip olma	2	2	2	2	2		

Açıklamalar:

* Kaynaklar İSNAD atıf sistemin kaynakça yazım usulüne göre yazılacaktır.

** İlave öğrenme çıktısı yazmak için satır açabilirsiniz.

***Kaynaklar İSNAD metin içi atıf gösterme usulüne göre yazılacaktır.

****Ders sorumlusu öğretim elemanının gerekli görmesi durumunda dersin içerik ve hedeflerine uygun ölçme ve değerlendirmeye esas olacak ödev/ödevler verebilir.